Lietas arhīva Nr. CA-2444-18/21
ECLI:LV:RAT:2018:0622.C33641317.10.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2018.gada 22.jūnijā

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesnese Lelde Grauda, tiesnese Milda Zelmene, tiesnese Dzintra Zvaigznekalna-Žagare,
izskatīja rakstveida procesā Rīgā, Brīvības bulvārī 34,
civillietu sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Agrera" pieteikumā par tiesiskās aizsardzības procesa pasludināšanu sakarā ar sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Agrera" apelācijas sūdzību par Rīgas rajona tiesas 2018.gada 27.aprīļa spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2017.gada 6.decembrī sabiedrība ar ierobežotu atbildību (turpmāk – SIA) „Agrera" iesniegusi tiesā pieteikumu par tiesiskās aizsardzības procesa pasludināšanu.

Pieteikums pamatots ar šādiem argumentiem.

[1.1] Komercsabiedrība ir reģistrēta 2007.gada 23.martā un tās pamatdarbības veids ir plaša sortimenta preču vairumtirdzniecības starpnieku darbība, graudu, sēklu, neapstrādātas tabakas un lopbarības vairumtirdzniecība, kā arī neklasificētie profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi.

[1.2] Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektore 2017.gada 3.novembrī pieņēma lēmumu Nr. 30.2-22.13/5747, ar kuru atstāja negrozītu VID Nodokļu kontroles pārvaldes Lielo nodokļu maksātāju trešās audita daļas vadītājas 2017.gada 4.jūlija lēmumu, ar kuru bija nolemts papildus aprēķināt un/vai samazināt sabiedrībai uzņēmuma ienākuma nodokli 556 784 *euro* apmērā, soda naudu 83 517,60 *euro* apmērā, nokavējuma naudu 43 985,94 *euro*, pievienotās vērtības nodokli 779 497,10 *euro* apmērā, soda naudu 116 924,58 *euro* apmērā, nokavējuma naudu 198 591,01 *euro* apmērā. Kopā sabiedrībai ir jāiemaksā valsts budžetā 1 779 300,23 *euro*.

[1.3] 2017.gada 10.novembrī sabiedrība iesniedza Administratīvajā tiesā pieteikumu par lēmuma atcelšanu. 2017.gada 16.novembrī ir ierosināta administratīvā lieta. Uz Administratīvā procesa likuma 185.panta ceturtās daļas 1.punkta pamata tika apturēta lēmuma darbība daļā par papildu nomaksai budžetā aprēķināto PVN soda naudu 116 924,58 *euro* apmērā un uzņēmuma ienākuma nodokļa soda naudu 83 517,60 *euro*.

[1.4] Atbilstoši sabiedrības bilancei 2017.gada 30.novembrī sabiedrības aktīvu vērtība ir 625 930 *euro*, neto apgrozījums 3 782 982 *euro* un sabiedrība strādāja ar peļņu pirms nodokļu nomaksas 35 631 *euro* apmērā.

Sabiedrība ir nonākusi grūtībās, jo maksāšanas termiņš VID aprēķinātajiem maksājumiem ir iestājies 2017.gada 7.decembrī, bet sabiedrība nespēj nekavējoši veikt šādu maksājumu samaksu pilnā apmērā. Tomēr uzskata, ka sabiedrība savas saistības varēs izpildīt, piemērojot tiesiskās aizsardzības procesā paredzētās metodes.

[1.5] Sabiedrībai nav uzsākts likvidācijas process, nav pēdējo piecu gadu laikā īstenots un izbeigts tiesiskās aizsardzības process, nav pēdējo četru mēnešu laikā ierosināts un izbeigts tiesiskās aizsardzības process, nav pēdējā gada laikā ierosināta tiesiskās aizsardzības procesa lieta.

[2] Ar Rīgas rajona tiesas 2017.gada 7.decembra lēmumu un 2017.gada 19.decembra lēmumu par kļūdas labojumu ir ierosināta SIA „Agrera" tiesiskās aizsardzības procesa lieta un noteikts termiņš tiesiskās aizsardzības procesa pasākuma plāna izstrādei un iesniegšanai tiesā līdz 2018.gada 6.februārim.

Ar Rīgas rajona tiesas 2018.gada 1.februāra lēmumu tiesiskās aizsardzības pasākumu plāna izstrādes un saskaņošanas ar kreditoriem termiņš pagarināts līdz 2018.gada 6.martam.

[3] SIA „Agrera" 2018.gada 5.martā iesniedza tiesā pieteikumu par tiesiskās aizsardzības procesa pasākuma plāna apstiprināšanu.

Pieteikumā norādīts, ka SIA „Agrera" ir saskaņojusi tiesiskās aizsardzības pasākumu plānu ar Valsts ieņēmumu dienestu Maksātnespējas likuma un likuma „Par nodokļiem un nodevām" noteiktajā kārtībā.

2018.gada 4.janvārī tiesiskās aizsardzības pasākumu plāns ir nosūtīts SIA „SLIP lat", ar kuru SIA „Agrera" pastāv strīds par saistībām, uz tās juridisko adresi. Ņemot vērā, ka SIA „Agrera" attiecīgo sūtījuma saņēma atpakaļ ar 2018.gada 7.februāra izdarītu VAS „Latvijas pasts" atzīmi „Beidzies glabāšanas laiks", ir secināms, ka SIA "SLIP lat" tā norādītajā juridiskajā adresē nav sastopama un arī pēc atstātā aicinājuma nav ieradusies saņemt sūtījumu. Līdz ar to uzskatāms, ka SIA „SLIP lat" nav devusi savu piekrišanu SIA „Agrera" tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanai.

Starp SIA „SLIP lat un" SIA „Agrera" pastāv strīds par saistībām, turklāt SIA „SLIP lat" kā nenodrošinātā kreditora prasījuma apmērs jebkurā gadījumā neatkarīgi no strīda iznākuma būs daudz mazāks par pusi no kopējās nenodrošināto kreditoru galveno prasījumu summas.

Līdz ar to SIA „Agrera" tiesiskās aizsardzības pasākuma plāna īstenošanai bija jāsaņem vienīgi Valsts ieņēmumu dienesta piekrišana. SIA „Agrera" ir vienojusies ar Valsts ieņēmumu dienestu par tiesiskās aizsardzības procesa uzraugošās personas kandidātu – sertificētu maksātnespējas procesa administratori /pers. C/.

[4] Ar Rīgas rajona tiesas 2018.gada 7.marta lēmumu par SIA „Agrera" tiesiskās aizsardzības procesa uzraugošo personu ir iecelta sertificēta maksātnespējas procesa administratore /pers. C/.

2018.gada 21.martā uzraugošā persona iesniedza tiesā savu atzinumu, kurā norādīja, ka SIA „Agrera" tiesiskās aizsardzības pasākuma plānā norādītās parādsaistības pret Valsts ieņēmumu dienestu par kopējo parādsaistību apmēru 1 779 300,23 *euro* apmērā, bet nodrošinājuma apmērs ir 35 899 *euro*. Ar 2017.gada 11.jūlija lēmumu SIA „Agrera" ir uzlikts atsavināšanas liegums tās piederošai mantai 5 transportlīdzekļiem.

SIA „Agrera" tiesiskās aizsardzības pasākuma plāna izstrādes brīdī pastāv strīds par maksājuma saistību esamību 30 177,61 *euro* apmērā pret SIA „SLIP lat". SIA „Agrera" nepiekrīt attiecīgai saistību esamībai un ir iesniegusi kasācijas sūdzību par apgabaltiesas nolēmumu, kura vēl nav izskatīta.

Tiesiskās aizsardzības pasākuma plāns ir sagatavots atbilstoši Maksātnespējas likuma 38., 40. un 42.panta prasībām. Atbilstoši Maksātnespējas likuma 38.panta piektajai daļai ir saņemta nodokļu administrācijas piekrišana attiecībā uz nodokļu prasījumiem.

SIA „Agrera" izvēlētās Maksātnespējas likuma 38.pantā noteiktās tiesiskās aizsardzības procesa metodes (nodokļu maksājumu saistību izpildes atlikšana, sadalot maksājumus termiņos, nokavējuma naudas dzēšana, soda naudas dzēšana), ir atbilstošas tiesiskās aizsardzības procesa mērķa sasniegšanai un tās neierobežo kreditoru tiesības vairāk, nekā tas nepieciešams.

SIA „Agrera" iesniedza tiesiskās aizsardzības pasākuma plānu saskaņošanai Valsts ieņēmumu dienestam un SIA „SLIP lat". SIA „Agrera" tiesiskās aizsardzības pasākuma plāns 2018.gada 12.februāra redakcijā ir saskaņots saskaņā ar Maksātnespējas likuma 42.panta trešo daļu un ceturto daļu.

Uzraugošā persona norāda, ka tiesiskās aizsardzības pasākuma plānā norādītais/ie kreditors/i ir pirmšķietami pamatoti. Uzraugošās personas rīcībā nav pierādījumi, kas liecina par tiesiskās aizsardzības pasākuma plānā iekļautā/o kreditoru pirmšķietamu nepamatotību, iekļautie kreditors/i ir reāls/i, tie nav fiktīvs/i vai mākslīgi radīts/i.

2018.gada 12.februāra tiesiskās aizsardzības pasākuma plāns 2018.gada 12.februāra redakcijā ir izpildāms.

[5] Ar Rīgas rajona tiesas 2018.gada 27.aprīļa spriedumu noraidīts SIA „Agrera" tiesiskās aizsardzības procesa pieteikums un izbeigts SIA „Agrera" tiesiskās aizsardzības process.

Spriedums ietver šādus argumentus.

[5.1] Ar Uzņēmumu reģistra 2017.gada 6.decembra izziņu ir pierādīts, ka SIA „Agrera" ir reģistrēta 2007.gada 23.martā (lietas 8.-10.lapa). SIA „Agrera" savā pieteikumā norāda, ka tā veic plaša sortimenta vairumtirdzniecības starpnieku darbību, graudu, sēklu, neapstrādātas tabakas un lopbarības vairumtirdzniecību, kā arī sniedz citu neklasificētu profesionālu, zinātnisku un tehnisku pakalpojumu. Minētais ir pierādīts ar ierakstu komercreģistrā. Lietā nav strīda, ka sabiedrība savu saimniecisko darbību veic Latvijā.

Līdz ar to SIA „Agrera" ir atzīstama par tiesiskās aizsardzības procesa subjektu Maksātnespējas likuma 32.panta pirmās daļas izpratnē.

[5.2] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 341.^{6} panta trešo daļu, lai apmierinātu pieteikumu, tiesai ir jākonstatē, ka tiesiskās aizsardzības pasākumu plāns atbilst Maksātnespējas likuma prasībām un ir saskaņots šajā likumā noteiktajā kārtībā un termiņā.

[5.3] Atbilstoši Maksātnespējas likuma 3.panta pirmajā daļā noteiktajam, tiesiskās aizsardzības process ir tiesiska rakstura pasākumu kopums, kura mērķis ir atjaunot parādnieka spēju nokārtot savas saistības, ja parādnieks nonācis finansiālās grūtībās vai uzskata, ka tajās nonāks. No minētās normas otrās daļas izriet, ka tiesiskās aizsardzības pasākumu kopums ir vērsts, lai veiktu pasākumus parādnieka spējas atjaunošanai nokārtot savas saistības, ja parādnieks jau ir nonācis finansiālās grūtībās vai uzskata, ka tajās nonāks.

SIA „Agrera" norāda, ka tai ir parādsaistības pret Valsts ieņēmumu dienestu kopumā 1 779 300,23 *euro* apmērā, kas sastāv no uzņēmuma ienākuma nodokļa parāda 556 784 *euro* apmērā, soda naudas 83 517,60 *euro* apmērā, nokavējuma naudas 43 985,94 *euro*, pievienotās vērtības nodokļa parāda 779 497,10 *euro* apmērā, soda naudas 116 924,58 euro apmērā, nokavējuma naudas 198 591,01 *euro* apmērā.

Minētās parādsaistības ir izveidojušās uz Valsts ieņēmuma dienesta ģenerāldirektores 2017.gada 3.novembra lēmuma pamata.

Sabiedrība šo lēmumu ir pārsūdzējusi un Valsts ieņēmuma dienesta ģenerāldirektores lēmums ir apturēts daļā par soda naudas nomaksu 200 442,18 *euro* apmērā. Pārējā daļā – 1 575 858,05 *euro* apmērā jau ir iestājies izpildes termiņš 2017.gada 7.decembrī.

Lietā nav strīda, ka SIA „Agrera" pieteikums, ar kuru ir apstrīdēts Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores lēmums, administratīvajā tiesā vēl nav izskatīts. Līdz ar to ir secināms, ka starp Valsts ieņēmumu dienestu un SIA „Agrera" ir strīds par tiesībām, kuru izskatīšana ir nodota tiesai.

Tāpat no parādnieka pieteikuma un tiesiskās aizsardzības pasākuma plāna izriet, ka SIA „Agrera" ir strīds par SIA „SLIP lat" prasījumu 30 177,61 *euro* apmērā, kurš šobrīd atrodas izskatīšanā Augstākajā tiesā.

Līdz ar to secināms, ka SIA „Agrera" ir iesniegusi tiesā tiesiskās aizsardzības pieteikumu un sastādījusi tiesiskās aizsardzības pasākumu plānu situācijā, kad parādniecei ir tikai divi kreditori Valsts ieņēmumu dienests un SIA „SLIP lat", kur par abu kreditoru prasījumiem ir strīds tiesā par tiesībām, tomēr parādniece uzskata, ka Valsts ieņēmumu dienesta prasījums tā nekavējošas izpildes dēļ var radīt sabiedrībai finansiālās grūtības.

[5.4] Civilprocesa likuma 341.^{6} panta 3.^{1} daļā ir noteikts, ja, pamatojoties uz uzraugošās personas atzinumu un citiem pierādījumiem, tiesa konstatē, ka tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns satur saistības, attiecībā uz kurām ir strīds par tiesībām, un saistību apjoms būtiski ietekmē tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna saskaņošanu, tiesa atstāj tiesiskās aizsardzības procesa pieteikumu bez izskatīšanas.

Tiesa konstatē, ka parādnieces tiesiskās aizsardzības pasākumu plānā ietilpst tikai tādas saistības, par kurām ir strīds. Tomēr parādniece ir saskaņojusi tiesiskās aizsardzības pasākumu plānu ar vienu no kreditoriem – Valsts ieņēmumu dienestu. Savukārt ar SIA „SLIP lat" tiesiskās aizsardzības pasākumu plānu nav saskaņojusi.

Tiesa konstatē, ka SIA „Agrera" ir nosūtījusi kreditoram SIA „SLIP lat" savu sākotnējo tiesiskās aizsardzības pasākumu plānu 2018.gada 4.janvārī ierakstītā sūtījumā, kuru SIA „SLIP lat" nav saņēmusi. Tiesa pārliecinājās, ka sūtījums ir nosūtīts uz komercreģistrā norādīto juridisko sabiedrības adresi.

Ņemot vērā, ka sākotnēji parādnieces izstrādāto tiesiskās aizsardzības pasākumu plānu Valsts ieņēmumu dienests nesaskaņoja, parādniece ar šo kreditoru vienojās par citu 2018.gada 12.februārī izstrādāto tiesiskās aizsardzības pasākumu plānu.

2018.gada 12.februārī izstrādāto tiesiskās aizsardzības pasākumu plānu parādniece nav sūtījusi saskaņošanai SIA „SLIP lat".

Tiesa ņem vērā, ka tiesiskās aizsardzības process ir piemērojams gan gadījumā, kad parādnieks jau ir nonācis finansiālās grūtībās, par ko liecina apstāklis, ka saistībām jau ir iestājies izpildes termiņš, gan gadījumā, kad šo saistību izpildes termiņš vēl nav iestājies, bet parādnieks uzskata, ka viņš nonāks finansiālās grūtībās.

SIA „Agrera" ir iesniegusi savu pieteikumu par saistību pret Valsts ieņēmumu dienestu neskatoties uz to, ka maksājuma saistība ir apstrīdēta tiesā, jo tās izpildes termiņš jau ir iestājies un tiesa nav apturējusi lēmuma izpildi. Parādnieces saistība pret Valsts ieņēmumu dienestu ir ievērojami lielāka nekā SIA „SLIP lat" prasība, tādēļ no tiesiskās aizsardzības pasākumu plāna saskaņošanas viedokļa SIA „SLIP lat" viedoklis nevar ietekmēt tiesiskās aizsardzības pasākumu plāna saskaņošanu.

Līdz ar to tiesai nav pamata atstāt pieteikumu bez izskatīšanas, tā iemesla dēļ, ka par SIA „SLIP lat" kreditora prasījumu ir strīds par tiesībām, jo šo saistību apjoms nevar būtiski ietekmēt tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna saskaņošanu.

[5.5.] Tomēr tiesa uzskata, ka parādniece ir pārkāpusi Maksātnespējas likuma 6.panta 2.punktā noteikto kreditoru vienlīdzības principu – vienādas iespējas kreditoriem piedalīties procesā un saņemt savu prasījumu apmierinājumu saskaņā ar saistībām, kuras tie nodibinājuši ar parādnieku pirms procesa uzsākšanas.

SIA „Agrera" tiesā ir iesniegusi apstiprināšanai tiesiskās aizsardzības pasākumu plānu 2018.gada 12.februāra redakcijā, kuru nemaz nav sūtījusi

saskaņošanai SIA „SLIP lat". No parādnieces pārstāvja sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka sākotnējais plāns, kurš bija nosūtīts SIA „SLIP lat" būtiski atšķīrās no 2018.gada 12.februāra plāna.

Kaut arī SIA „SLIP lat" sākotnējo tiesiskās aizsardzības pasākumu plānu nebija saņēmusi un prasījums nevar ietekmēt tiesiskās aizsardzības pasākumu plāna saskaņošanu, parādniecei bija pienākums nosūtīt tiesiskās aizsardzības pasākumu plānu 2018.gada 12.februāra redakcijā SIA „SLIP lat".

[5.6] Atbilstoši Maksātnespējas likuma 40.panta ceturtajā daļā noteiktajam, parādniece tiesiskās aizsardzības pasākumu plānā ir norādījusi, ka tai ir maksājuma saistības pret Valsts ieņēmumu dienestu 1 779 300,23 *euro* apmērā, kur nodrošinājuma apmērs ir 35 899 *euro*. Maksājuma saistības izpildes termiņš ir iestājies 1 575 858,05 *euro* apmērā, savukārt Valsts ieņēmumu dienesta prasījuma 200 442,18 *euro* apmērā izpilde ir apturēta ar tiesas lēmumu. Šīs prasības izpildes termiņš var iestāties tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna izpildes laikā.

Vienlaikus parādniece ir norādījusi, ka kreditors SIA „SLIP lat" ir cēlusi tiesā prasību pret SIA „Agrera" par 30 177,61 *euro* piedziņu, un gadījumā, ja stāsies spēkā sabiedrībai nelabvēlīgs spriedums, tad tiks veikti grozījumi tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānā.

Tiesa ieskatā parādniece ir bijusi nekonsekventa attiecībā uz SIA „SLIP lat" iespējamo prasījumu 30 177,61 *euro* un attiecībā uz Valsts ieņēmumu dienesta iespējamo prasījumu 200 442,18 *euro*. Par abiem šiem prasījumiem ir strīds tiesā, tomēr attiecībā uz Valsts ieņēmumu dienesta iespējamo saistības izpildes termiņa iestāšanos parādniece ir norādījusi, ka tas varētu iestāties tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna izpildes laikā, bet attiecībā uz SIA „SLIP lat" prasījumu, tāda iespējamība netiek norādīta.

[5.7] Atbilstoši Maksātnespējas likuma 48.panta noteiktajam, tiesiskās aizsardzības procesa termiņš ir nosakāms ne ilgāks par diviem gadiem. Šo termiņu ir var pagarināt vēl par diviem gadiem. Parādniece plāno piemērot Maksātnespējas likuma 38.panta pirmajā un piektajā daļā noteiktās tiesiskās aizsardzības procesa metodes – nodokļu maksājumu saistības izpildes atlikšana, sadalot maksājumus termiņos, nokavējuma naudas dzēšanu un soda naudas dzēšana.

Tiesa konstatē, ka tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānā ir norādīts, ka tiesiskās aizsardzības procesa divu gadu perioda noslēgumā ir paredzēta iespēja pagarināt tiesiskās aizsardzības procesu vēl uz diviem gadiem, saņemot Valsts ieņēmumu dienesta piekrišanu.

Tādējādi kopumā četru gadu periodā sabiedrība spēšot dzēst saistības pret Valsts ieņēmumu dienestu kopumā 1 336 281, 10 *euro* apmērā.

Tiesa uzskata, ka Maksātnespējas likuma 48.panta otrajā daļā noteiktā tiesiskās aizsardzības procesa termiņa pagarināšana ir uzskatāma par izņēmuma situāciju un tā ir parādnieka tiesība.

Kreditors nav tiesīgs pieprasīt parādniekam pagarināt tiesiskās aizsardzības procesa termiņu. Tas nozīmē, ka saskaņojot tiesiskās aizsardzības pasākumu plānu, kreditoram ir jārēķinās, ka parādnieks pēc tiesiskās aizsardzības plāna izpildes, tas ir, pēc diviem gadiem, var prasīt tiesiskās aizsardzības procesa izbeigšanu sakarā ar tiesiskās aizsardzības plāna izpildi.

SIA „Agrera" 2018.gada 12.februāra tiesiskās aizsardzības pasākumu plānā ar kreditoru Valsts ieņēmumu dienestu jau praktiski ir vienojušies, ka tiesiskās aizsardzības pasākumu plāns tiek īstenots četru gadu laikā, jo pirmo divu gadu laikā ir paredzēts segt tikai daļu no kopējām parādsaistībām Valsts ieņēmumu dienestam. Tiesas ieskatā likumdevējs nav paredzējis jau sākotnēji noteikt tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanas termiņu vairāk par diviem gadiem, līdz ar to nav arī regulējuma gadījumam, ja uz diviem gadiem apstiprinātais tiesiskās aizsardzības pasākumu plāns tiek izpildīts, bet parādnieks nesagatavo un neskaņo tiesiskās aizsardzības plāna grozījumus par termiņa pagarināšanu vēl uz diviem gadiem.

Tiesa uzskata, ka tiesiskās aizsardzības pasākumu plāns neatbilst Maksātnespējas likuma 6.panta 2.punktam, 42.panta pirmās daļas un 48.panta prasībām, jo 2018.gada 12.februāra tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānā parādnieks nav ievērojis tiesiskās aizsardzības pasākumu plāna termiņu – divus gadus, attiecībā uz kreditoriem nav ievērots vienlīdzības princips, kā arī kreditoram SIA „SLIP lat" nav nosūtīts saskaņošanai tiesiskās aizsardzības plāns 2018.gada 12.februāra redakcijā.

[5.8] Maksātnespējas likuma 51.panta pirmās daļas 2.punktā ir noteikts, ka tiesa izbeidz tiesiskās aizsardzības procesu, ja tiesiskās aizsardzības pasākumu plāns neatbilst šā likuma prasībām.

Tā kā tiesa ir konstatējusi, ka tiesiskās aizsardzības pasākumu plāns neatbilst Maksātnespējas likuma prasībām, tad, atbilstoši Civilprocesa likuma 341.^{6} panta septītajā daļā noteiktajam, tiesiskās aizsardzības procesa pieteikums ir noraidāms un tiesiskās aizsardzības process ir izbeidzams.

[6] Par minēto spriedumu SIA „Agrera" iesniegusi apelācijas sūdzību, norādot, ka pārsūdz to pilnā apjomā.

Apelācijas sūdzība pamatota ar šādiem argumentiem.

[6.1] No Civilprocesa likuma 189.panta trešās daļas un Satversmes 92.panta izriet, ka viena no prasībām, kas izvirzāma tiesas spriedumam ir taisnīgums.

Lietā nav strīda, ka vienīgais SIA „Agrera" kreditors, kurš var ietekmēt tiesiskās aizsardzības procesa (turpmāk – TAP) plāna saskaņošanu, ir nodokļu administrācija – Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – VID).

Lietā nav strīda, ka SIA „Agrera" ir saskaņojusi ar VID izstrādāto TAP plānu nodokļu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un ir saņēmusi VID piekrišanu tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanai. Turklāt VID papildus apstiprinājis, ka piekrīt TAP plānā paredzētajai iespējai vienoties par tiesiskās aizsardzības procesa termiņa pagarinājumu vēl par diviem gadiem saskaņā ar Maksātnespējas likuma 48.panta otro daļu.

Tāpat lietā ir iesniegts 2018.gada 21.marta uzraugošās personas atzinums, kurā norādīts, ka SIA „Agrera" TAP plāns ir sagatavots atbilstoši Maksātnespējas likuma 38., 40. un 42.panta prasībām.

Lietā nepastāv strīds, ka situācijā, ja SIA „Agrera" netiks piemērota tiesiskās aizsardzības procesa īstenošana, SIA „Agrera" saimnieciskās darbības veikšana kļūs neiespējama un SIA „Agrera" tiesā būs jāiesniedz maksātnespējas pieteikums.

Gan VID 2018.gada 23.februāra lēmumā par piekrišanu tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanai, gan uzraugošā persona 2018.gada 21.marta atzinumā ir secinājuši, ka tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanas rezultātā kreditoru (šajā gadījumā – valsts budžeta un tādējādi arī visas sabiedrības interešu) ieguvums būs lielāks, nekā SIA „Agrera" maksātnespējas procesa gadījumā.

Ņemot vērā iepriekš norādītos apstākļus, SIA „Agrera" ir pamats uzskatīt, ka spriedumā ietvertais iznākums ir acīmredzami netaisnīgs, jo šāds tiesas spriedums nozīmē, ka SIA „Agrera" ir jāizbeidz saimnieciskā darbība un tiesā jāiesniedz maksātnespējas procesa pieteikums, neskatoties uz to, ka nodokļu administrācija kā vienīgais esošais SIA „Agrera" kreditors ir piekritis SIA „Agrera" TAP plānam un tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanai, kā rezultātā SIA „Agrera" būtu iespējams turpināt saimniecisko darbību un atjaunot maksātspēju.

Taisnīgu rezultātu tiesai liedza sasniegt nepareizs lietas apstākļu juridiskais novērtējums, kā arī turpmāk norādīto materiālo tiesību normu nepareiza piemērošana.

[6.2] Tiesa nepareizi piemērojusi materiālo tiesību normas – Maksātnespējas likuma 6.panta 2.punktu, 42.panta pirmo un ceturto daļu, kā arī sniegusi nepareizu lietas apstākļu juridisko novērtējumu, kas novedis pie nepareizas lielas izspriešanas.

[6.2.1] Tiesa uzskata, ka SIA „Agrera" ir pārkāpusi Maksātnespējas likuma 6.panta 2.punktā paredzēto kreditoru vienlīdzības principu. Attiecīgais princips noteic, ka kreditoriem tiek dotas vienādas iespējas piedalīties procesā un saņemt savu prasījumu apmierinājumu saskaņā ar saistībām, kuras tie nodibinājuši ar parādnieku pirms procesa uzsākšanas. Principa pārkāpums, pēc tiesas ieskatiem, izpaužas tādējādi, ka SIA „Agrera" nav nosūtījusi

kreditoram SIA „SLIP lat" TAP plāna versiju 2018.gada 12.februāra redakcijā, līdz ar to neesot ievērots Maksātnespējas likuma 1.panta pirmajā daļā noteiktais, ka parādnieks nodod visiem kreditoriem tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu, uzaicinot viņus dot piekrišanu šim plānam un norādot tā saskaņošanas termiņu.

[6.2.2] Kreditoru vienlīdzības princips, kā jau tas izriet no Maksātnespējas likuma panta 2.punktā noteiktā, izpaužas šādi: 1) kreditoriem tiek dotas vienādas iespējas piedalīties procesā; 2) kreditoriem tiek dotas vienādas iespējas saņemt prasījumu apmierinājumu saskaņā ar saistībām, kuras nodibinātas pirms procesa uzsākšanas.

[6.2.3] SIA „SLIP lat" ir sabiedrība, ar kuru uz tiesiskās aizsardzības procesa plāna sastādīšanas brīdi SIA „Agrera" pastāvēja strīds par saistībām, kas vēl galīgi nav izšķirts tiesā. SIA „Agrera" paskaidro, ka SIA „SLIP lat" prasība pret SIA „Agrera" ir par atprasījumu no netaisnās iedzīvošanās dēļ un atprasāmo priekšmetu vērtības piedziņu, tas ir, minētais SIA „SLIP lat" prasījums SIA „Agrera" grāmatvedības dokumentos nav atspoguļots, jo nav pamatots ar attaisnojuma dokumentiem.

Ņemot vērā to, ka SIA „Agrera" SIA „SLIP lat" prasījumu neatzīst un tas nav pamatots ar attaisnojuma dokumentiem, līdz brīdim, kamēr nav stājies spēkā galīgais nolēmums civillietā Nr. C33308415, ar kuru no SIA „Agrera" tiktu piedzīta SIA „SLIP lat" pieprasītā naudas summa 30 177,61 *euro* apmērā, SIA „SLIP lat" nevar tikt uzskatīta par jau esošu SIA „Agrera" kreditoru, saistības pret kuru būtu iekļaujamas parādu atmaksas grafikā.

Proti, uz TAP plāna izstrādes brīdi SIA „Agrera" nebija pret SIA „SLIP lat" tādu saistību, kuras jau būtu nodibinātas pirms procesa uzsākšanas.

[6.2.4] Nepamatota ir tiesas norāde spriedumā, ka SIA „Agrera" ir bijusi nekonsekventa attiecībā uz SIA „SLIP lat" iespējamo prasījumu 30 177,61 *euro* un attiecībā uz VID iespējamo prasījumu 200 442,18 *euro*.

SIA „Agrera" vērš apelācijas instances tiesas uzmanību, ka VID ir SIA „Agrera" esošs kreditors saistības pret kuru izriet no 2017.gada 3.novembra VID ģenerāldirektores lēmuma, tas ir, ir nodibinātas pirms tiesiskās aizsardzības procesa uzsākšanas, savukārt, SIA „SLIP lat" ir SIA „Agrera" potenciālais kreditors, maksājuma saistības pret kuru tiks nodibinātas tikai gadījumā, ja stāsies spēkā galīgais nolēmums civillietā Nr. C33308415, ar kuru no SIA „Agrera" tiks piedzīta SIA „SLIP lat" pieprasītā naudas summa 30 177,61 *euro* apmērā.

Ņemot vērā šīs atšķirības, SIA „Agrera" pamatoti ir izdalījusi potenciālās saistības pret SIA „SLIP lat" atsevišķi kā saistības, kuru izpildei ir celta prasība tiesā (ar piebildi, ka SIA „Agrera" attiecīgās saistības neatzīst), atsevišķi arī paredzot kārtību, kā SIA „Agrera" rīkosies gadījumā, ja tiesas nolēmuma rezultātā SIA „SLIP lat" no potenciālā kreditora kļūs par esošu kreditoru – saskaņā ar Maksātnespējas likuma normām attiecīgi paredzot grozīt TAP plānu.

Savukārt TAP plānam pievienotais maksājumu grafiks atbilstoši Maksātnespējas likuma 40.panta ceturtās daļas 4.punkta prasībām paredz kārtību, kādā tiks dzēstas saistības pret vienīgo esošo SIA „Agrera" kreditoru – VID.

[6.2.5] SIA „Agrera", ievērojot judikatūrā un tiesību doktrīnā nostiprināto atziņu, ka TAP plāns ir jānosūta arī potenciālajiem kreditoriem, ar kuriem pastāv strīds par saistībām, attiecīgi izstrādāto TAP plānu nosūtīja saskaņošanai gan esošajam kreditoram – VID, pret kuru samaksas pienākums jau bija iestājies kā tieši izrietošs no Administratīvā procesa likuma normām, gan SIA „SLIP lat" kā iespējamam SIA „Agrera" kreditoram, turklāt TAP plānā paredzot arī rīcību situācijai, ja SIA „Agrera" tomēr varētu rasties pienākums veikt maksājumus arī SIA „SLIP lat".

[6.2.6] Tiesa šajā saistībā uzskata, ka SIA „Agrera" esot bijis pienākums SIA „SLIP lat" sūtīt arī TAP plāna laboto versiju (2018.gada 12.februāra redakcijā), kas izstrādāta atbilstoši cita kreditora – VID – izteiktajiem iebildumiem. SIA „Agrera" kategoriski nepiekrīt tiesas viedoklim šajā jautājumā. SIA „Agrera" uzskata, ka gan VID, gan SIA „SLIP lat" kā potenciālajam kreditoram vienlīdzīgi nodrošināja iespēju iepazīties ar TAP plānu un tiesības piedalīties procesā, proti, vienā datumā, 2018.gada 4.janvārī, SIA „Agrera" nosūtīja identisku TAP plāna redakciju gan VID, gan SIA „SLIP lat", aicinot gan VID, gan SIA „SLIP lat" izteikties un sniegt viedokli par TAP plānu. Nosūtot TAP plānu SIA „SLIP lat", arī tai, tāpat kā VID, tika dota iespēja iepazīties ar TAP plānu un attiecīgi izteikt savus iebildumus vai piekrišanu tam.

[6.2.7] SIA „Agrera" bija gatava sadarbībai TAP plāna izstrādē gan ar VID kā ar esošo kreditoru, gan ar SIA „SLIP lat" kā potenciālo kreditoru. VID kā SIA „Agrera" kreditors šo iespēju aktīvi izmantoja, izrādot iniciatīvu tikties un pārrunāt vēlamās izmaiņas TAP plānā, savukārt SIA „SLIP lat" ar nosūtīto TAP plānu neiepazinās, jo nebija sastopama savā norādītajā juridiskajā adresē Ogrē, Zilokalnu prospektā 16-19, kā arī neviens no SIA „SLIP lat" pārstāvjiem mēneša laikā neieradās saņemt sūtījumu pastā, kas liecina, ka SIA „SLIP lat" savā juridiskajā adresē nebija sastopama ilgstoši.

Komerclikuma 12.panta ceturtā daļa noteic, ja komersantam tiek nosūtītas ziņas, dokumenti vai cita korespondence uz komercreģistrā ierakstīto tā juridisko adresi, uzskatāms, ka komersants šos dokumentus, ziņas vai citu korespondenci ir saņēmis, ja nosūtītājs dokumentāri pierādījis, ka šāda nosūtīšana ir veikta. Tādējādi no attiecīgās normas izriet princips, ka komersantam ir pienākums būt sasniedzamam savā norādītajā juridiskajā adrese un ir secināms, ka SIA „SLIP lat" šo pienākumu nav izpildījusi.

[6.2.8] Tādējādi situācijā, kad viens, esošs kreditors, ir izteicis iebildumus par TAP plāna sākotnējo redakciju, izsakot savu viedokli par vēlamajiem labojumiem, savukārt potenciālais kreditors nav sniedzis nekādu atbildi uz nosūtīto TAP plāna redakciju, SIA „Agrera" nebija pamata atkārtoti sūtīt TAP plānu SIA „SLIP lat", ņemot vērā, ka šī sabiedrība acīmredzami nepilda no Komerclikuma 12.panta ceturtās daļas izrietošo pienākumu un nav sastopama tās norādītajā juridiskajā adresē.

[6.2.9] Tiesa turklāt nav arī ņēmusi vērā apstākli, ka izmaiņas TAP plāna 2018.gada 12.febuāra redakcijā tika veiktas vienīgi attiecībā uz VID kā SIA „Agrera" kreditora izteiktajiem iebildumiem par sākotnējo TAP plāna redakciju attiecībā uz saistību izpildes kārtību pret VID, savukārt attiecībā uz SIA „SLIP lat" kā potenciālo SIA „Agrera" kreditoru nekādas izmaiņas TAP plāna 2018.gada 12.februāra redakcijā netika veiktas un nevarēja tikt veiktas, jo SIA „SLIP lat" noteiktajā termiņā nebija sniedzis nekādu atbildi par tai nosūtīto TAP plānu.

[6.2.10] Maksātnespējas likums imperatīvi noteic sekas situācijai, ja kāds no kreditoriem (turklāt šajā gadījumā tas bijis potenciālais kreditors), nesniedz rakstveida atbildi attiecībā uz TAP plānu. Proti, Maksātnespējas likuma 42.panta ceturtā daļa noteic, ka, ja kreditors norādītajā tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna saskaņošanas termiņā nav sniedzis rakstveida atbildi, uzskatāms, ka attiecīgais kreditors nav devis piekrišanu tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanai.

[6.2.11] Maksātnespējas likums neparedz citus nosacījumus, pie kuriem kreditora klusēšana neatkarīgi no apstākļiem būtu jāinterpretē kā citādi, izņemot vienīgi kā nepiekrišanu TAP plānam (arī gadījumā, ja kreditors TAP plānu nesaņem, jo nav sastopams juridiskajā adresē). Ievērojot attiecīgo normu un ņemot vērā apstākli, ka SIA „SLIP lat" nebija sniegusi nekādu atbildi par tai 2018. gada 4. janvārī nosūtīto TAP plānu, Agrera bija un ir pamats uzskatīt, ka SIA "SLIP lat" nav devusi piekrišanu attiecīgajam TAP plānam un līdz ar to tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanai kopumā.

Ņemot vērā minēto, tiesa nepamatoti nav piemērojusi Maksātnespējas procesa likuma 42.panta ceturto daļu, kā rezultātā nepareizi secinājusi sprieduma 8.3.punktā, ka SIA „Agrera" bija pienākums nosūtīt TAP plānu 2018.gada 12.februāra redakcijā SIA „SLIP lat".

[6.2.12] Konkrētajā situācijā SIA „Agrera" gan esošajam kreditoram – VID, gan potenciālajam kreditoram – SIA „SLIP lat", sniedza pilnībā vienādas iespējas izteikties par sagatavoto TAP plānu un tā nosacījumiem. Tas, ka SIA „SLIP lat" šo iespēju neizmantoja un neizteica nekādu viedokli par TAP plānu, neesot sasniedzama savā juridiskajā adresē, nevar kalpot par pamatu, lai tiesa atzītu Maksātnespējas likuma 6.panta 2.punktā noteiktā kreditoru vienlīdzības principa un Maksātnespējas likuma 42.panta pirmās daļas pārkāpumu.

Tiesa nekādu juridisku pamatojumu šādai Maksātnespējas likuma 6.panta 2.punktā noteiktā principa interpretācijai spriedumā nav sniegusi.

[6.2.13] Turklāt īpaši svarīgi ir norādīt, ka SIA „Agrera" potenciālo saistību daļa pret SIA „SLIP lat" ir ļoti maza attiecībā pret saistībām VID,

kādēļ SIA „SLIP lat" viedoklis nevar ietekmēt TAP plāna saskaņošanu, ko spriedumā atzīst arī pati tiesa (sk. sprieduma 8.2.punktu).

Tādējādi tiesa faktiski pati atzīst, ka tās konstatētais trūkums (un kā iepriekš secināts – kļūdaini konstatētais) ir izteikti formāls, jo SIA „SLIP lat" (kā potenciālā kreditora) saskaņojuma neesamība nekādā veidā nevar ietekmēt TAP procesa virzību, tomēr tai pašā laikā uzskata to par pamatu, lai noraidītu SIA „Agrera" tiesiskās aizsardzības procesa pieteikumu un TAP pasākumu plānu, ko ir saskaņojis vienīgais esošais SIA „Agrera" kreditors – VID.

Tādējādi tiesa, nepareizi novērtējot lietas apstākļus un kļūdaini interpretējot Maksātnespējas likuma 6.panta 2.punktā noteikto, kā arī nepareizi piemērojot Maksātnespējas likuma 42.panta pirmo un ceturto daļu, ir nepamatoti konstatējusi, ka SIA „Agrera" TAP plāna izstrādes procesā pārkāpa kreditoru vienlīdzības principu, kas novedis pie lietas nepareizas izspriešanas, nepamatoti noraidot SIA „Agrera" tiesiskās aizsardzības procesa pieteikumu un izbeidzot SIA „Agrera" tiesiskās aizsardzības procesu.

[6.3] Tiesa nepareizi piemērojusi materiālo tiesību normu – Maksātnespējas likuma 48.pantu, kā arī sniegusi nepareizu lietas apstākļu juridisko novērtējumu, kas novedis pie nepareizas lietas izspriešanas.

[6.3.1] Tiesa spriedumā norādījusi, ka TAP plāns neatbilst Maksātnespējas likuma 18.panta prasībām, proti, nav ievērots TAP plāna divu gadu termiņš.

[6.3.2] Attiecībā uz minēto SIA „Agrera" norāda, ka TAP plāns pēc savas būtības ir Maksātnespējas likuma ietvaros panākta brīva vienošanās starp parādnieku un kreditoriem, tas paredz kārtību, kādā parādnieks ir gatavs norēķināties ar kreditoriem par saistībām, kas tam ir radušās pret attiecīgo kreditoru. Tiesību doktrīnā attiecībā uz TAP plāna izstrādi ir norādīts uz privātautonomijas principu, kas nozīmē kreditora un parādnieka tiesības vienoties par tiesiskās aizsardzības procesa sekām un noteikumiem.

[6.3.3] TAP plāna 11.punkts paredz, ka tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanas termiņš tiek noteikts divi gadi, saglabājot iespēju pagarināt TAP plāna īstenošanas termiņu par diviem gadiem, vienojoties ar kreditoru.

Kā šajā gadījumā ir redzams no TAP plānam pievienotā maksājumu grafika, naudas plūsmas prognozes un peļņas-zaudējumu aprēķina saskaņā ar TAP plānu tiek plānota un paredzēta daļēja saistību dzēšana pret VID Maksātnespējas likuma 48.panta pirmajā daļā paredzētajā divu gadu periodā. Ne saistību dzēšanas grafiks, ne pārējie TAP plānam pievienotie SIA „Agrera" finanšu prognozes dokumenti šobrīd nav plānoti ilgāk nekā minētajā divu gadu periodā. Respektīvi, saskaņā ar TAP plānam pievienoto maksājumu grafiku ir paredzēts dzēst SIA „Agrera" saistības pret kreditoru 677 000 *euro* apmērā divu gadu periodā, pēc diviem gadiem saistības atlikumam sastādot 659 281,10 *euro*.

[6.3.4] Savukārt TAP plāna 9.4.punktā un piebildē pie TAP plānam pievienotā maksājumu grafika ir atruna, ka SIA „Agrera" kopīgi ar kreditoru atbilstoši Maksātnespējas likuma 18.panta otrajā daļā noteiktajam paredz iespēju vienoties par tiesiskās aizsardzības procesa termiņa pagarinājumu uz vēl diviem gadiem (faktiski, vienoties par TAP plāna grozījumiem, paredzot saistības atmaksu lielākā apmērā un vienlaikus paredzot attiecīgu tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanas pagarinājumu). Šādas parādnieka un kreditora tiesības vienoties par tiesiskās aizsardzības procesa termiņa pagarinājumu tieši izriet no attiecīgās Maksātnespējas likuma normas, līdz ar to apstāklis, ka šāda atruna ir iekļauta TAP plānā, faktiski tikai atkārtojot Maksātnespējas likumā jau norādīto, nekādā veidā nevar tikt interpretēta kā TAP plāna neatbilstība Maksātnespējas likumam.

[6.3.5] Arī gadījumā, ja šāda atruna nebūtu ietverta TAP plānā (bet piemēram, SIA „Agrera" ar kreditoru par to būtu vienojušies mutiski), SIA „Agrera" būtu tādas pašas tiesības mēģināt vienoties ar kreditoru par TAP plāna grozījumiem un attiecīgi lūgt tiesai tiesiskās aizsardzības procesa termiņa pagarinājumu par diviem gadiem, jo šādas tiesības tieši izriet no Maksātnespējas likuma. No jau minētā pušu privātautonomijas principa izriet, ka pusēm ir tiesības TAP plānā ietvert faktiski jebkādus nosacījumus, kas nav tiešā pretrunā ar Maksātnespējas likumā noteikto. Būtiskākais ir apstāklis, ka TAP plāns ir saskaņots ar kreditoru likumā noteiktajā kārtībā, proti, kreditors ir paudis piekrišanu konkrētajam TAP plānam un tajā ietvertajai saistību izpildes kārtībai. Tiesai konkrētajā gadījumā bija iespēja pārliecināties, ka attiecīgā vienošanās starp SIA „Agrera" un VID tika panākta Maksātnespējas likumā noteiktajā kārtībā – SIA „Agrera" kreditors piekrita TAP plānam un tajā paredzētajam saistību izpildes grafikam, tostarp vēl atsevišķi sakarā ar tiesas pieprasījumu apstiprināja iespēju vienoties par TAP plāna termiņa pagarinājumu par diviem gadiem. Turklāt attiecīgā vienošanās TAP plānā tika ietverta tieši pēc kreditora – VID, iniciatīvas, jo VID ir ieinteresēts, lai saistības pret to tiktu izpildītas pēc iespējas lielākā apmērā.

[6.3.6] Nav arī pamatoti tiesas apsvērumi par sekām, kas var rasties, ja parādnieks pēc šāda TAP plāna izpildes nesagatavos un neskaņos tiesiskās aizsardzības plāna grozījumus par termiņa pagarināšanu vēl uz diviem gadiem – proti, šādam gadījumam neesot normatīvā regulējuma. SIA „Agrera" uzskata, ka arguments par normatīvā regulējuma neesamību kādā atsevišķā jautājumā nevar kalpot par iemeslu, lai šādu parādnieka un kreditora brīvi abpusēji panāktu vienošanos, turklāt pēc kreditora iniciatīvas, atzītu par neatbilstošu Maksātnespējas likumam. Maksātnespējas likumā šāda iespēja, vienoties par TAP plāna pagarināšanu par diviem gadiem, ir paredzēta, un apstāklis, ka šī vienošanās iespējamība ir rakstiski atrunāta arī TAP plānā, nevar kalpot par pamatu šāda plāna atzīšanai par neatbilstošu Maksātnespējas likumam.

[6.3.7] Turklāt apstāklis, ka attiecīgā no likuma izrietošā tiesība konkrētajā gadījumā ir nostiprināta rakstveidā TAP plānā, kalpo tieši kreditora interešu aizsardzībai un kā disciplinējošs līdzeklis pašam parādniekam. VID kā SIA „Agrera" uz TAP plāna izstrādes brīdi vienīgajam esošajam kreditoram jebkurā gadījumā ir tiesības piekrist vai nepiekrist šādam pagarinājumam, kā arī, pat pieņemot tiesas iedomāto situāciju, ka SIA „Agrera" lūgtu izbeigt tiesiskās aizsardzības procesu saistībā ar TAP plāna izpildi, atlikušās saistības pret VID netiek dzēstas un šādā gadījumā VID attiecībā uz atlikušajām saistībām pēc tiesiskās aizsardzības procesa izbeigšanas ir iespējams vērst piedziņu citādā veidā, tai skaitā bezstrīda kārtībā, vai lūgt pasludināt SIA „Agrera" maksātnespējas procesu attiecībā uz saistībām, kuras nav tikušas izpildītas. Maksātnespējas likums neliedz kreditoram šādas tiesības. Līdz ar to SIA „Agrera" rīcība, lūdzot izbeigt tiesiskās aizsardzības procesu un atstājot neizpildītas saistības vairāk nekā 650 000 *euro* apmērā, būtu pilnībā neloģiska, jo šādā veidā SIA „Agrera" nodarītu kaitējumu tikai pati sev kā parādniecei.

[6.3.8] Tiesai no VID saskaņotā un attiecīgi tiesai iesniegtā TAP plāna, kā arī no SIA „Agrera" operatīvās bilances, bija iespēja gūt pārliecību, ka SIA „Agrera" rīcībā nav un nevar būt tādu naudas līdzekļu, lai nekavējoties nomaksātu VID visu papildu aprēķināto nodokļu summu. 2017.gada 7.decembra lēmumā par SIA „Agrera" tiesiskās aizsardzības procesa lietas ierosināšanu, tiesa attiecīgi arī norādīja, ka „izvērtējot pieteikumu un tam pievienotos dokumentus, tiesnese konstatē, ka SIA „Agrera" ir uzskatāma par nonākušu finansiālās grūtībās". Tātad tiesa, ierosinot tiesiskās aizsardzības procesa lietu, piekrita, ka SIA „Agrera" atrodas finansiālās grūtībās, un uzskatīja par iespējamu SIA „Agrera" tās atrisināt tiesiskās aizsardzības procesa ietvaros, saskaņojot ar kreditoriem attiecīgi izstrādātu TAP plānu, kurš paredz kārtību, kādā SIA „Agrera" pildīs saistības pret kreditoriem.

[6.3.9] Tomēr tālākā tiesas rīcība, pieņemot spriedumu, ar kuru noraidīta SIA „Agrera" tiesiskās aizsardzības procesa īstenošana atbilstoši ar vienīgo esošo kreditoru, kurš turklāt ir nodokļu administrācija, pilnībā saskaņotam un kreditora akceptētam TAP plānam, par ko tiesa pat vairākkārt guva pārliecību (pieprasot arī papildu VID apliecinājumu piekrišanai konkrētajam TAP plāna pievienotajam SIA „Agrera" saistību izpildes grafikam), ir ne vien nekonsekventa, bet arī prettiesiska, jo liedz SIA „Agrera" izpildīt savas saistības pret kreditoru – nodokļu administrāciju, tiesiskās aizsardzības procesa ietvaros atbilstoši nodokļu administrācijas saskaņotajam TAP plānam.

Spriedums rada neatgriezeniskas sekas SIA „Agrera" spējām turpināt komercdarbību, kā arī VID kā kreditora iespējām apmierināt savus prasījumus pēc iespējas lielākā apmērā saskaņā ar TAP plānu.

[6.3.10] Tiesiskās aizsardzības procesa izbeigšana faktiski nozīmē, ka SIA „Agrera" būs jāiesniedz maksātnespējas pieteikums, jo SIA „Agrera" rīcībā nav tādu naudas līdzekļu, lai nekavējoties nomaksātu VID visu papildu aprēķināto nodokļu summu.

Ņemot vērā, ka SIA „Agrera" rīcībā nav vērtīgu aktīvu, ar ko varētu dzēst kaut cik būtisku daļu no SIA „Agrera" parādsaistībām pret VID, ir secināms, ka VID kā kreditora ieguvums SIA „Agrera" maksātnespējas procesa ietvaros būs niecīgs, salīdzinot ar to parādsaistību daļu, kuru VID varētu atgūt TAP plāna ietvaros saskaņā ar savstarpējo SIA „Agrera" un VID vienošanos.

Tiesai bija acīmredzami, ka arī VID, kas kā kreditors ir ieinteresēts pēc iespējas pilnīgākā papildu aprēķināto nodokļu maksājumu iekasēšanā, apzinājies – SIA „Agrera" maksātnespēja vai saistību piedziņa bezstrīda kārtībā šajā situācijā nav efektīvs risinājums, jo atgūtās summas būs ievērojami mazākas nekā TAP plāna ietvaros saņemtās. Tādēļ arī VID bija ieinteresēts vienoties ar SIA „Agrera" par saistību izpildi TAP plāna ietvaros, tostarp ierosinot pusēm TAP plāna tekstā ietvert norādi, ka puses var vienoties par Maksātnespējas likumā paredzēto iespēju – TAP plāna izpildes termiņa pagarināšanu.

[6.3.11] Taču tiesa šos apstākļus nav ņēmusi vērā un, vērtējot TAP plāna atbilstību Maksātnespējas likuma normām, ir pārsniegusi savu kompetenci, jo pēc būtības vērtējusi konkrētas parādnieka un kreditora brīvi un labprātīgi panāktās vienošanās nosacījumus par veidu, kādā parādnieks pildīs savas saistības pret kreditoru.

[6.3.12] TAP ietvaros konkrēts risinājums var tikt piemērots tikai ar kreditoru piekrišanu. TAP plāna saskaņošanas procesā tieši kreditori ir tie, kas dod savu vērtējumu parādnieka izredzēm atjaunot maksātspēju. Metožu izvēle ir atstājamas parādnieka un kreditoru ziņā.

Jau norādīts, ka attiecīgā vienošanās konkrētā TAP plāna ietvaros ir panākta, parādniekam un kreditoram vienojoties, un tā tieši atbilst Maksātnespējas likumā noteiktajam, līdz ar to nekādā veidā nepārkāpj tā prasības – tiesai nebija nekāda pamala sīkāk vērtēt kādus papildu apsvērumus attiecībā uz vienošanās saturu pēc būtības.

Savukārt tiesa, tieši pretēji, ir nevis neitrāli vērtējusi TAP plāna atbilstību Maksātnespējas likumam, bet, pieņemot spriedumu, ir faktiski iestājusies kreditora, VID, vietā, iejaucoties tā kompetencē atzīt kādu tiesiskās aizsardzības procesā piemērojamo metodi par derīgu vai nederīgu un pasakot, ka tā sniegtā piekrišana konkrētajam TAP plānam nav derīga. Ar šādu spriedumu, kas acīmredzami iejaucas kreditora – VID, kompetencē izvērtēt veidu, kādā parādnieks var nokārtot savas nodokļu saistības pret valsti, tiesa faktiski VID kā SIA „Agrera" kreditoram liedz saņemt nodokļu maksājumus vairāk nekā viena miljona apmērā, tātad attiecīgie naudas līdzekļi nenonāks arī valsts budžetā.

Ņemot vērā minēto, secināms, ka tiesa ir nepareizi piemērojusi Maksātnespējas likuma 48.pantu un sniegusi nepareizu lielas apstākļu juridisko novērtējumu, kas novedis pie lietas nepareizas izspriešanas, nepamatoti noraidot SIA „Agrera" tiesiskās aizsardzības procesa pieteikumu un izbeidzot SIA „Agrera" tiesiskās aizsardzības procesu.

[6.4] Tiesa nav piemērojusi materiālo tiesību normas – Maksātnespējas likuma 1.pantu un 3.panta pirmo daļu, kas novedis pie lietas nepareizas izspriešanas.

[6.4.1] Kā pamatoti norādīts uzraugošās personas 2018.gada 10.aprīļa papildu viedoklī par TAP plāna īstenošanas iespējamību, kas atrodas lietas materiālos: „Ar tiesiskās aizsardzības procesa piemērošanu tiek aizsargātas tās juridiskās personas, kuras tuvākajā nākotnē ar kreditoru atbalstu ir spējīgas atjaunot maksātspēju. Šādā veidā kā pilnvērtīgs saimnieciskās darbības veicējs turpina darboties ne tikai juridiskā persona, kas izmanto tiesiskās aizsardzības procesu, bet arī kreditori, kuru intereses ietekmē juridiskās personas finansiālais stāvoklis, tiesiskās aizsardzības procesa mērķis ir nodrošināt kreditoru ieguvumu ilgtermiņā, kas pozitīvi ietekmēs komercdarbību un tautsaimniecību valstī kopumā".

[6.4.2] Maksātnespējas procesa likuma anotācijā norādīts: „TAP mērķis ir nodrošināt kreditoru ieguvumu ilgtermiņā, līdz ar to komercsabiedrības maksātspējas atjaunošanas gadījumā tiks nodrošināta netraucēta parādnieka kreditoru – piegādātāju, pircēju, kredītiestāžu – normālā darbība, kas savukārt pozitīvi ietekmēs šo kreditoru darījumu partnerus un kā rezultātā komercdarbību un tautsaimniecību valstī kopumā".

[6.4.3] SIA „Agrera" savas komercdarbības un savu klientu – zemnieku saimniecību, attīstībai piedalās ES fondu apguvē, proti, kā projektu vadītājs palīdz zemnieku saimniecībām ieviest inovatīvas metodes lopkopībā, piemēram, pirmsslaukšanas un atrietināšanas sistēmas, kur šie projekti ir trīspusēji (piegādātājs – SIA „Agrera" – zemnieku saimniecība). SIA „Agrera" ārēju apstākļu dēļ izbeidzot savu komercdarbību, projektus pabeigt nebūs iespējams, no kā cietīs trešās personas – zemnieku saimniecības. To nebūs iespējams turpināt arī ar jaunu komercsabiedrību, kā projektu vadītāju, jo saskaņā ar normatīvajiem aktiem tai jābūt vismaz gadu ilgai pieredzei lauksaimniecības tehnikas piegādēs.

[6.4.4] Papildus SIA „Agrera" norāda, ka ir bijusi disciplinēta nodokļu maksātāja un 2015. un 2016.gadā iemaksājusi valsts budžetā nodokļus kopsummā 1 397 244 *euro* apmērā, kā arī 2017.gadā pēc VID lēmuma pieņemšanas SIA „Agrera" turpināja veikt savu komercdarbību un izdarīja nodokļu maksājumus valsts budžetā kopsummā 902 998 *euro* apmērā.

[6.4.5] Tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanas rezultātā gan valsts, gan sabiedrība iegūs no tā, ka SIA „Agrera" turpinās darboties un ik gadu tiesiskās aizsardzības procesa laikā nomaksās valsts kasē kārtējos nodokļu maksājumus, jo VID lēmumā nav konstatēts, ka SIA „Agrera" jebkad nebūtu laikā veikusi savus kārtējos nodokļu maksājumus. Sabiedrība iegūs no tā, ka SIA „Agrera" darbinieki saglabās savas darba vietas un no valsts kases ilgāku vai īsāku laiku lem nebūs jāmaksā bezdarbnieku pabalsti, līdz tie atradīs vai neatradīs jaunu darbu, sabiedrība iegūs no tā, ka SIA „Agrera" varēs pabeigt un turpināt iesāktos projektus un piegādes saviem galvenajiem klientiem – Latvijas zemnieku saimniecībām. Sabiedrība iegūs no tā, ka SIA „Agrera" savā komercdarbības nozarē sastādīs konkurenci citiem tirgus dalībniekiem, kas pazeminās cenas precēm un uzlabos kvalitāti pakalpojumiem.

[6.4.6] Tiesai noraidot SIA „Agrera" tiesiskās aizsardzības procesa pieteikumu, SIA „Agrera" nevarēs turpināt veikt komercdarbību un iestāsies tās maksātnespēja ar visām no tā izrietošām sekām – būs jāatlaiž visi SIA „Agrera" darbinieki, valsts budžetā ne tikai netiks saņemti papildus aprēķinātie nodokļu maksājumi, bet arī valstij tiks radīti papildu zaudējumi SIA „Agrera" darbiniekiem izmaksājamo bezdarbnieku pabalstu formā, bet vienīgais sabiedrības ieguvums būs nelielas daļas no uzrēķinātās naudas summas iegūšana valsts budžetā, jo SIA „Agrera" rīcībā nav vērtīgas mantas vai nekustamo īpašumu, kas būtu realizējami maksātnespējas procesa ietvaros, tādā veidā iegūstot lielākus līdzekļus nekā tiesiskās aizsardzības procesa ietvaros.

[6.4.7] SIA „Agrera" vienīgais esošais kreditors ir VID, tas ir, lietā nav šaubu, ka šis kreditors ir reāls, tas nav fiktīvi vai mākslīgi radīts. Turklāt atbilstoši Maksātnespējas likuma 40.panta otrajai daļai, ja parādniekam TAP plāna īstenošanai nepieciešams saņemt nodokļu administrācijas piekrišanu, TAP plāns ar nodokļu administrāciju saskaņojams nodokļu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

SIA „Agrera", ievērojot likuma „Par nodokļiem un nodevām" 24.[1] un 24.[2] panta nosacījumus, TAP plānu ar VID ir saskaņojusi un VID, izvērtējot SIA „Agrera" izstrādāto TAP plānu, ir piekritis SIA „Agrera" tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanai ar iespēju pagarināt TAP plānu vēl par diviem gadiem, atsevišķi vienojoties ar kreditoru un sastādot jaunu saistību atmaksas grafiku, lai pilnībā dzēstu nodokļu maksājuma pamatparādu.

[6.4.8] VID 2018.gada 23.februāra lēmumā, ar kuru sniegta piekrišana SIA „Agrera" tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanai, norādīts: „Ņemot vērā to, ka no nodokļu ieņēmumiem tiek finansētas sabiedrības vajadzības, valsts budžets ir vērtējams kā visas sabiedrības intereses. TAP īstenošanas rezultātā valsts budžets tiks papildināts par summu 1 336 281,10 *euro*, kā arī tiks veikti pārējie nodokļu maksājumi un saglabātas esošās darba vietas. Gadījumā, ja TAP tiks īstenots, sabiedrības intereses kopumā tiks aizskartas mazāk nekā gadījumā, ja nodokļu administrācijas negatīva lēmuma rezultātā SIA „Agrera" nespētu realizēt TAP pasākumu plānu un būtu spiesta pārtraukt savu darbību".

Arī uzraugošā persona 2018.gada 10.aprīļa papildu viedoklī par TAP plāna īstenošanas iespējamību ir vērsusi tiesas uzmanību, ka situācijā, ja SIA „Agrera" netiks iemērota tiesiskās aizsardzības procesa īstenošana, tad SIA „Agrera" saimnieciskās darbības īstenošana kļūs neiespējama un SIA „Agrera" tiesā būs jāiesniedz maksātnespējas pieteikums. Tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanas laikā juridiskā persona turpina darboties, līdz ar to

valsts ieguvums SIA „Agrera" tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanas gadījumā būs lielāks (tiks veikti nodokļu maksājumi, maksimāli saglabātas darba vietas), nekā SIA „Agrera" maksātnespējas gadījumā.

[6.4.9] Līdz ar to ar tiesas spriedumu tiek nodarīts kaitējums gan SIA „Agrera" kā parādnieka, gan VID kā kreditora, gan SIA „SLIP lat" kā potenciālā kreditora, gan trešo personu, gan visas sabiedrības interesēm kopumā.

Ja SIA „Agrera" būs iespēja turpināt komercdarbību un tā attiecīgi darboties saskaņā ar izstrādāto TAP plānu, gan SIA „Agrera", gan tās kreditors VID, gan potenciālais kreditors – SIA „SLIP lat", gan sabiedrība kopumā tikai iegūs. SIA „Agrera" saskaņā ar TAP plānu varēs pakāpeniski nomaksāt papildu aprēķinātos nodokļus VID, kā arī turpinās maksāt visus kārtējos nodokļu maksājumus, tādējādi būtiski papildinot valsts budžetu ar attiecīgajiem maksājumiem, kā arī nepieciešamības gadījumā atmaksāt saistības pret SIA „SLIP lat", ja tādas tiks noteiktas ar spēkā stājušos tiesas spriedumu. Savukārt, neapstiprinot TAP plānu un izbeidzot SIA „Agrera" tiesiskās aizsardzības procesa lietu, ieguvējs nebūs neviens.

[6.4.10] Ņemot vērā minēto, pie apstākļiem, kad ir acīmredzami, ka kreditoru, trešo personu un visas sabiedrības ieguvums tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanas gadījumā būs lielāks nekā SIA „Agrera" maksātnespējas gadījumā, un to atzinuši gan uzraugošā persona, gan VID kā nodokļu administrācija, kā arī VID kā vienīgais SIA „Agrera" esošais kreditors ir piekritis SIA „Agrera" tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanai, tiesa, noraidot SIA „Agrera" tiesiskās aizsardzības procesa pieteikumu un izbeidzot SIA „Agrera" tiesiskās aizsardzības procesa lietu, nepamatoti nav piemērojusi Maksātnespējas likuma 3.panta pirmo daļu un nonākusi pie rezultātā, kas ir pretrunā ar Maksātnespējas likuma 1.pantā nostiprināto likuma mērķi – veicināt finansiālās grūtībās nonākuša parādnieka saistību izpildi un, ja iespējams, maksātspējas atjaunošanu.

[7] Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas tiesneses 2018.gada 6.jūnija lēmumu ierosināta apelācijas tiesvedība sakarā ar SIA „Agrera" apelācijas sūdzību par Rīgas rajona tiesas 2018.gada 27.aprīļa spriedumu.

[8] 2018.gada 4.jūnijā Rīgas apgabaltiesā saņemti SIA „Agrera" uzraugošās personas maksātnespējas procesa administratores /pers. C/ paskaidrojumi, kuros norādīts, ka SIA „Agrera" apelācijas sūdzību par Rīgas rajona tiesas 2018.gada 27.aprīļa spriedumu uzskata par pamatotu un lūdz to apmierināt.

[8.1] Uzraugošā persona norāda, ka Maksātnespējas likumā, cita starpā, ir paredzēta iespēja nodrošināt juridiskajai personai iespēju reorganizēt uzņēmumu vai restrukturizēt uzņēmumu, ja šāda darbības turpināšana ir pamatota ar atbilstošiem uzņēmuma likviditātes vai rentabilitātes rādītājiem un citiem uzņēmuma saglabāšanas pamatotības pierādījumiem. Tādējādi secināms, ka tiesiskās aizsardzības process pēc būtības ir piemērojams pirms juridiskajai personai vēl nav iestājušās maksātnespējas procesa pazīmes.

Attiecīgi Maksātnespējas likuma 3.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka tiesiskās aizsardzības process ir tiesiska rakstura pasākumu kopums, kura mērķis ir atjaunot parādnieka spēju nokārtot savas saistības, ja parādnieks nonācis finansiālās grūtībās vai uzskata, ka tajās nonāks.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 185.panta ceturtās daļas 1.punktā noteikto, VID ģenerāldirektores lēmuma darbība ir apturēta daļā par soda naudas (200 442,18 *euro*) nomaksu, savukārt pārējā daļā (1 575 858,05 *euro*) SIA „Agrera" jau ir iestājies saistības izpildes termiņš.

Vienlaikus SIA „Agrera" TAP plāna izstrādes brīdī pastāvēja strīds (civillietas Nr. C33308415) par maksājuma saistību esamību 30 177,61 *euro* apmērā pret SIA „SLIP lat". Ar Augstākās tiesas 2018.gada 16.maija spriedumu atcelts Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2016.gada 2.maija spriedums un nodota jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā civillieta SIA „SLIP lat" prasībā pret SIA „Agrera" par atprasījumu no netaisnas iedzīvošanās un atprasāmo priekšmetu vērtības piedziņu. Ņemot vērā minēto, secināms, ka vēl salīdzinoši ilgstoši turpināsies tiesvedība starp SIA „Agrera" un SIA „SLIP lat" par atprasījumu no netaisnas iedzīvošanās un atprasāmo priekšmetu vērtības piedziņu.

Šobrīd izveidojusies situācija, kurā SIA „Agrera" pastāv strīdi ar tās kreditoriem (pirmšķietamajiem) SIA „SLIP lat" un VID, kurus izskata tiesas, attiecīgi Civilprocesa likuma un Administratīvā procesa likuma noteiktajā kārtībā.

Apstāklis, ka VID lēmums, kurš SIA „Agrera" radījis attiecīgās saistības, ir pārsūdzēts Administratīvajā rajona tiesā, pašlaik neietekmē SIA „Agrera" pienākumu maksāt VID attiecīgo summu, jo saskaņā ar Administratīvā procesa likumu šāda lēmuma darbība pārsūdzēšanas gadījumā netiek apturēta (izņemot soda naudas maksājumus – to SIA „Agrera" atsevišķi norādījusi TAP plānā). Līdz ar to ir pamats konstatēt, ka SIA „Agrera" ir nonākusi finansiālās grūtības, kuru atrisināšanai ir nepieciešams piemērot tiesiskās aizsardzības procesu.

[8.2] Tāpat uzraugošā persona norāda, ka tiesiskās aizsardzības process var tikt īstenots tikai ar kreditoru piekrišanu (VID piekrišanu ir sniedzis. Saistību daļa pret SIA „SLIP lat" ir ļoti maza attiecībā pret saistībām VID, neskatoties uz Augstākās tiesas 2018.gada 16.maija spriedumu, lietā Nr. C33308415).

Ar tiesiskās aizsardzības procesa piemērošanu tiek aizsargātas tās juridiskās personas, kuras tuvākajā nākotnē ar kreditoru atbalstu ir spējīgas atjaunot maksātspēju. Šādā veidā kā pilnvērtīgs saimnieciskās darbības veicējs turpina darboties ne tikai juridiskā persona, kas izmanto tiesiskās aizsardzības procesu, bet arī kreditori, kuru intereses ietekmē juridiskās personas finansiālais stāvoklis. Tiesiskās aizsardzības procesa mērķis ir nodrošināt kreditoru ieguvumu ilgtermiņā, kas pozitīvi ietekmēs komercdarbību un tautsaimniecību valstī kopumā.

Motīvu daļa

[9] Civillietu tiesas kolēģija, pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus, atzīst, ka apelācijas sūdzība ir pamatota un ir īstenojams tiesiskās aizsardzības process.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 426.panta pirmajai daļai apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 440.[1] pantu apelācijas sūdzības lietās par spriedumiem, ar kuriem noraidīts tiesiskās aizsardzības procesa pieteikums, apelācijas instancē izskata šā likuma 52. – 54.nodaļā noteiktajā kārtībā, ievērojot šajā nodaļā paredzētos izņēmumus.

Civilprocesa likuma 440.[2] pants noteic, ka apelācijas kārtībā var pārsūdzēt šā likuma 440.[1] pantā minētos spriedumus, ja:

1. pirmās instances tiesa ir nepareizi piemērojusi vai iztulkojusi materiālo tiesību normu un tas ir novedis pie lietas nepareizas izspriešanas;
2. pirmās instances tiesa ir pārkāpusi procesuālo tiesību normu un tas ir novedis pie lietas nepareizas izspriešanas;
3. pirmās instances tiesa ir nepareizi konstatējusi faktus vai nepareizi novērtējusi pierādījumus vai sniegusi nepareizu lietas apstākļu juridisko novērtējumu un tas ir novedis pie lietas nepareizas izspriešanas.

[10] Pirmās instances tiesa noraidījusi SIA „Agrera" tiesiskās aizsardzības procesa pieteikumu, atzīstot, ka tiesiskās aizsardzības pasākumu plāns neatbilst Maksātnespējas likuma 6.panta 2.punktam, 42.panta pirmās daļas un 48.panta prasībām, jo 2018.gada 12.februāra tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānā parādnieks nav ievērojis tiesiskās aizsardzības pasākumu plāna termiņu – divus gadus, attiecībā uz kreditoriem nav ievērots

vienlīdzības princips, kā arī kreditoram SIA „SLIP lat" nav nosūtīts saskaņošanai tiesiskās aizsardzības plāns 2018.gada 12.februāra redakcijā.

Tiesas kolēģijas ieskatā pirmās instances tiesa konkrētajos faktiskajos apstākļos nepareizi piemērojusi materiālo tiesību normas – Maksātnespējas likuma 6.panta 2.punktu, 42.panta pirmo un ceturto daļu, 48.pantu, kā arī sniegusi nepareizu lietas apstākļu juridisko novērtējumu, kas novedis pie nepareizas lietas izspriešanas.

Maksātnespējas likuma 1.pantā ir paredzēts, ka likuma mērķis ir veicināt finansiālās grūtībās nonākuša parādnieka saistību izpildi un, ja iespējams, maksātspējas atjaunošanu, piemērojot likumā noteiktos principus un tiesiskos risinājumus.

Saskaņā ar Maksātnespējas likuma 3.panta pirmo daļu tiesiskās aizsardzības process ir tiesiska rakstura pasākumu kopums, kura mērķis ir atjaunot parādnieka spēju nokārtot savas saistības, ja parādnieks nonācis finansiālās grūtībās vai uzskata, ka tajās nonāks.

No iepriekš minētajām normām izriet, ka tiesiskās aizsardzības process ir viens no likumā paredzētajiem tiesiskajiem risinājumiem, kura mērķis, cita starpā, ir veicināt finansiālās grūtībās nonākuša parādnieka saistību izpildi un, ja iespējams, maksātspējas atjaunošanu.

Ņemot vērā minēto, tiesas kolēģijas ieskatā, izlemjot jautājumu par tiesiskās aizsardzības procesa pieteikuma apmierināšanu vai noraidīšanu, nevar atstāt bez ievērības to, vai tiesiskās aizsardzības procesa pasludināšana konkrētajā gadījumā ir piemērots līdzeklis iepriekš minētā mērķa sasniegšanai, proti, veicināt finansiālās grūtībās nonākuša parādnieka saistību izpildi un, ja iespējams, maksātspējas atjaunošanu, kā arī potenciālo valsts un sabiedrības ieguvumu no tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanas vai tā noraidīšanas.

[10.1] Pirmās instances tiesa konstatēja, ka SIA „Agrera" ir nosūtījusi kreditoram SIA „SLIP lat" savu sākotnējo tiesiskās aizsardzības pasākumu plānu 2018.gada 4.janvārī ierakstītā sūtījumā, kuru SIA „SLIP lat" nav saņēmusi. Tiesa pārliecinājās, ka sūtījums ir nosūtīts uz komercreģistrā norādīto sabiedrības juridisko adresi.

Ņemot vērā, ka sākotnēji parādnieces izstrādāto tiesiskās aizsardzības pasākumu plānu VID nesaskaņoja, parādniece ar šo kreditoru vienojās par citu 2018.gada 12.februārī izstrādāto tiesiskās aizsardzības pasākumu plānu.

2018.gada 12.februārī izstrādāto tiesiskās aizsardzības pasākumu plānu parādniece nav sūtījusi saskaņošanai SIA „SLIP lat".

VID ir SIA „Agrera" esošs kreditors saistības pret kuru izriet no 2017.gada 3.novembra VID ģenerāldirektores lēmuma, tas ir, ir nodibinātas pirms tiesiskās aizsardzības procesa uzsākšanas, savukārt, SIA „SLIP lat" ir SIA „Agrera" potenciālais kreditors, maksājuma saistības pret kuru tiks nodibinātas tikai gadījumā, ja stāsies spēkā galīgais nolēmums civillietā Nr. C33308415, ar kuru no SIA „Agrera" tiks piedzīta SIA „SLIP lat" pieprasītā naudas summa 30 177,61 *euro* apmērā.

Ņemot vērā šīs atšķirības, SIA „Agrera" pamatoti ir izdalījusi potenciālās saistības pret SIA „SLIP lat" atsevišķi kā saistības, kuru izpildei ir celta prasība tiesā (ar piebildi, ka SIA „Agrera" attiecīgās saistības neatzīst), atsevišķi arī paredzot kārtību, kā SIA „Agrera" rīkosies gadījumā, ja tiesas nolēmuma rezultātā SIA „SLIP lat" no potenciālā kreditora kļūs par esošu kreditoru – saskaņā ar Maksātnespējas likuma normām attiecīgi paredzot grozīt TAP plānu.

Savukārt TAP plānam pievienotais maksājumu grafiks atbilstoši Maksātnespējas likuma 40.panta ceturtās daļas 4.punkta prasībām paredz kārtību, kādā tiks dzēstas saistības pret vienīgo esošo SIA „Agrera" kreditoru – VID.

SIA „Agrera", ievērojot judikatūrā un tiesību doktrīnā nostiprināto atziņu, ka TAP plāns ir jānosūta arī potenciālajiem kreditoriem, ar kuriem pastāv strīds par saistībām, attiecīgi sākotnēji izstrādāto TAP plānu nosūtīja saskaņošanai gan esošajam kreditoram – VID, pret kuru samaksas pienākums jau bija iestājies kā tieši izrietošs no Administratīvā procesa likuma normām, gan SIA „SLIP lat" kā iespējamam SIA „Agrera" kreditoram, turklāt TAP plānā paredzot arī rīcību situācijai, ja SIA „Agrera" tomēr varētu rasties pienākums veikt maksājumus arī SIA „SLIP lat".

Tiesas kolēģija konstatē, ka ne sākotnējā, ne labotajā tiesiskās aizsardzības plānā nav iekļauta iespējamā parāda pret SIA „SLIP lat" dzēšana, bet ir paredzēts, ka tiesiskās aizsardzības plāns tiks grozīts tiklīdz SIA „SLIP lat" celtā prasība tiks apmierināta.

No Tiesu informatīvās sistēmas datu bāzes redzams, ka ar Augstākās tiesas 2018.gada 16.maija spriedumu atcelts Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2016.gada 2.maija spriedums un nodota jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā civillieta SIA „SLIP lat" prasībā pret SIA „Agrera" par atprasījumu no netaisnas iedzīvošanās un atprasāmo priekšmetu vērtības piedziņu.

Tā kā ne sākotnējā, ne pret VID precizētajā tiesiskās aizsardzības plānā attiecībā pret SIA „SLIP lat" nekas nav mainījies, pirmās instances tiesas motīvi par nevienlīdzīgu attieksmi nav pamatoti.

Turklāt, tā kā TAP plānā nav paredzēts, ka saistības pret SIA „SLIP lat" tiek dzēstas, tad plāns neietekmē šī kreditora tiesības, līdz ar to SIA „SLIP lat" ar tiesiskās aizsardzības procesu neko nezaudē, tas ir, ne savas prasījuma tiesības, ne tiesības uz naudas saņemšanu tai labvēlīga sprieduma gadījumā.

[10.2] TAP plāna 11.punkts paredz, ka tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanas termiņš tiek noteikts divi gadi, saglabājot iespēju pagarināt TAP plāna īstenošanas termiņu par diviem gadiem, vienojoties ar kreditoru.

Kā šajā gadījumā ir redzams no TAP plānam pievienotā maksājumu grafika, naudas plūsmas prognozes un peļņas-zaudējumu aprēķina saskaņā ar TAP plānu tiek plānota un paredzēta daļēja saistību dzēšana pret VID Maksātnespējas likuma 48.panta pirmajā daļā paredzētajā divu gadu periodā. Ne saistību dzēšanas grafiks, ne pārējie TAP plānam pievienotie SIA „Agrera" finanšu prognozes dokumenti šobrīd nav plānoti ilgāk nekā minētajā divu gadu periodā.

Respektīvi, saskaņā ar TAP plānam pievienoto maksājumu grafiku ir paredzēts dzēst SIA „Agrera" saistības pret kreditoru 677 000 *euro* apmērā divu gadu periodā, pēc diviem gadiem saistības atlikumam sastādot 659 281,10 *euro*.

Savukārt TAP plāna 9.4.punktā un piebildē pie TAP plānam pievienotā maksājumu grafika ir atruna, ka SIA „Agrera" kopīgi ar kreditoru atbilstoši Maksātnespējas likuma 48.panta otrajā daļā noteiktajam paredz iespēju vienoties par tiesiskās aizsardzības procesa termiņa pagarinājumu uz vēl diviem gadiem (faktiski, vienoties par TAP plāna grozījumiem, paredzot saistības atmaksu lielākā apmērā un vienlaikus paredzot attiecīgu tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanas pagarinājumu). Šādas parādnieka un kreditora tiesības vienoties par tiesiskās aizsardzības procesa termiņa pagarinājumu tieši izriet no attiecīgās Maksātnespējas likuma normas, līdz ar to apstāklis, ka šāda atruna ir iekļauta TAP plānā, faktiski tikai atkārtojot Maksātnespējas likumā jau norādīto, nekādā veidā nevar tikt interpretēta kā TAP plāna neatbilstība Maksātnespējas likumam.

Nav arī pamatoti tiesas apsvērumi par sekām, kas var rasties, ja parādnieks pēc šāda TAP plāna izpildes nesagatavos un neskaņos tiesiskās aizsardzības plāna grozījumus par termiņa pagarināšanu vēl uz diviem gadiem – proti, šādam gadījumam neesot normatīvā regulējuma. Tiesas kolēģija pievienojas SIA „Agrera", ka normatīvā regulējuma neesamība kādā atsevišķā jautājumā nevar kalpot par iemeslu, lai šādu parādnieka un kreditora abpusēji panāktu vienošanos, atzītu par neatbilstošu Maksātnespējas likumam. Maksātnespējas likumā šāda iespēja, vienoties par TAP plāna pagarināšanu par diviem gadiem, ir paredzēta, un apstāklis, ka šī vienošanās iespējamība ir rakstiski atrunāta arī TAP plānā, nevar kalpot par pamatu šāda plāna atzīšanai par neatbilstošu Maksātnespējas likumam.

Attiecīgā no likuma izrietošā tiesība ir nostiprināta rakstveidā TAP plānā tāpēc kalpo tieši kreditora interešu aizsardzībai un kā disciplinējošs līdzeklis pašam parādniekam. VID kā SIA „Agrera" uz TAP plāna izstrādes brīdi vienīgajam esošajam kreditoram ir tiesības piekrist vai nepiekrist šādam pagarinājumam.

[10.3] No VID saskaņotā un attiecīgi tiesai iesniegtā TAP plāna, kā arī no SIA „Agrera" operatīvās bilances redzams, ka SIA „Agrera" rīcībā nav

un nevar būt tādu naudas līdzekļu, lai nekavējoties nomaksātu VID visu papildu aprēķināto nodokļu summu.

2017.gada 7.decembra lēmumā par SIA „Agrera" tiesiskās aizsardzības procesa lietas ierosināšanu, pirmās instances tiesa piekrita, ka SIA „Agrera" atrodas finansiālās grūtībās, un uzskatīja par iespējamu SIA „Agrera" tās atrisināt tiesiskās aizsardzības procesa ietvaros, saskaņojot ar kreditoriem attiecīgi izstrādātu TAP plānu, kurš paredz kārtību, kādā SIA „Agrera" pildīs saistības pret kreditoriem.

Maksātnespējas procesa likuma anotācijā norādīts, ka TAP mērķis ir nodrošināt kreditoru ieguvumu ilgtermiņā, līdz ar to komercsabiedrības maksātspējas atjaunošanas gadījumā tiks nodrošināta netraucēta parādnieka kreditoru – piegādātāju, pircēju, kredītiestāžu – normālā darbība, kas savukārt pozitīvi ietekmēs šo kreditoru darījumu partnerus un kā rezultātā komercdarbību un tautsaimniecību valstī kopumā.

Vienīgais SIA „Agrera" kreditors, kurš var ietekmēt tiesiskās aizsardzības procesa plāna saskaņošanu, ir nodokļu administrācija – Valsts ieņēmumu dienests.

SIA „Agrera" ir saskaņojusi ar VID izstrādāto TAP plānu nodokļu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un ir saņēmusi VID piekrišanu tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanai. Turklāt VID papildus apstiprinājis, ka piekrīt TAP plānā paredzētajai iespējai vienoties par tiesiskās aizsardzības procesa termiņa pagarinājumu vēl par diviem gadiem saskaņā ar Maksātnespējas likuma 48.panta otro daļu.

Tāpat lietā ir iesniegts 2018.gada 21.marta uzraugošās personas atzinums, kurā norādīts, ka SIA „Agrera" TAP plāns ir sagatavots atbilstoši Maksātnespējas likuma 38., 40. un 42.panta prasībām.

Lietā nepastāv strīds, ka situācijā, ja SIA „Agrera" netiks piemērota tiesiskās aizsardzības procesa īstenošana, SIA „Agrera" saimnieciskās darbības veikšana kļūs neiespējama un SIA „Agrera" tiesā būs jāiesniedz maksātnespējas pieteikums.

Gan VID 2018.gada 23.februāra lēmumā par piekrišanu tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanai, gan uzraugošā persona 2018.gada 21.marta atzinumā ir secinājuši, ka tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanas rezultātā kreditoru (šajā gadījumā – valsts budžeta un tādējādi arī visas sabiedrības interešu) ieguvums būs lielāks, nekā SIA „Agrera" maksātnespējas procesa gadījumā.

Kā jau iepriekš minēts nodrošinājuma apmērs ir 35 899 *euro*. Ar 2017.gada 11.jūlija lēmumu SIA „Agrera" ir uzlikts atsavināšanas liegums tās piederošai mantai 5 transportlīdzekļiem.

Kā pareizi konstatējusi pirmās instances tiesa, tad divu gadu laikā SIA „Agrera", īstenojot TAP plānu budžetā nomaksātu 677 000 *euro*, savukārt noraidot TAP plānu, 35 899 *euro* tiktu sadalīti starp kreditoriem, pie kam vēl no šīs summas tiktu atskaitīti administrēšanas izdevumi.

Jāpiekrīt pirmās instances tiesai, ka divu gadu vai četru gadu TAP plāna realizācijas gadījumā budžetā tiek atmaksātas dažādas summas, taču tiesas kolēģijas ieskatā tiesiskās aizsardzības procesa pieteikuma noraidīšana tādēļ, ka, iespējams, parādniece lūgs TAP plānā paredzētā termiņa pagarinājumu, neatbilst nedz valsts un sabiedrības interesēm, nedz arī veicinās parādnieces maksātspējas atjaunošanu.

Šādos apstākļos tiesas kolēģija atzīst, ka SIA „Agrera" tiesiskās aizsardzības procesa pieteikums ir apmierināms.

[11] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 341.^{6} panta trešo daļu tiesa apmierina pieteikumu un taisa spriedumu par tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanu, ja, pamatojoties uz uzraugošās personas atzinumu un citiem pierādījumiem, kā arī izvērtējot [..] kreditoru iebildumus, ja tādi saņemti, konstatē, ka tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns atbilst Maksātnespējas likuma prasībām un ir atbalstīts Maksātnespējas likumā noteiktajā kārtībā un termiņā.

Savukārt Maksātnespējas likuma 44.pants noteic, ka attiecībā uz parādnieku tiek īstenots tiesiskās aizsardzības process, ja tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns ir saskaņots šajā likumā noteiktajā kārtībā un termiņā; tiesa ir apstiprinājusi tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu un pieņēmusi nolēmumu par parādnieka tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanu.

Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, tiesas kolēģija secina, ka SIA „Agrera" tiesiskās aizsardzības pasākuma plāns 2018.gada 12.februāra redakcijā atbilst Maksātnespējas likuma 38. un 40.panta prasībām, kā arī ir saskaņots ar kreditoriem atbilstoši Maksātnespējas likuma 42.pantam.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 341.^{6} panta piekto daļu, taisot spriedumu par tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanu, tiesa apstiprina tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu.

Ņemot vērā iepriekš norādīto, tiesas kolēģija atzīst, ka ir pamats īstenot SIA „Agrera" tiesiskās aizsardzības procesu un apstiprināt SIA „Agrera" tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu 2018.gada 12.februāra redakcijā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 341.^{6} panta trešo un piekto daļu, 432. un 440.^{11} pantu, Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda

apmierināt sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Agrera" tiesiskās aizsardzības procesa pieteikumu.

Īstenot sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Agrera", reģistrācijas numurs 45403019104, juridiskā adrese Pasta iela 25, Tukums, Tukuma novads, LV-3101, tiesiskās aizsardzības procesu.

Apstiprināt sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Agrera", reģistrācijas numurs 45403019104, tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu 2018.gada 12.februāra redakcijā.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā 2018.gada 22.jūnijā.

Tiesnese (paraksts) Lelde Grauda

Tiesnese (paraksts) Milda Zelmene

Tiesnese (paraksts) Dzintra Zvaigznekalna-Žagare